

Уредба о споразумима о истраживању и развоју између учесника на тржишту који послују на истом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране

Уредба је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 11/2010 од 5.3.2010. године.

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом одређују се категорије споразума о истраживању и развоју између учесника на тржишту који послују на истом нивоу производног или дистрибутивног ланца, (у даљем тексту: споразуми о истраживању и развоју) и ближе се прописују посебни услови под којима ти споразуми могу бити изузети од забране.

Значење појмова

Члан 2.

Поједини појмови који се употребљавају у овој уредби имају следеће значење:

1) *учесник у споразуму* јесте странка у споразуму и са њом повезани учесници на тржишту;

2) *дистрибутер* јесте купац који купује производ ради даље продаје или прераде;

3) *конкурент* јесте учесник на тржишту који послује на истом релевантном тржишту (стварни конкурент) или учесник на тржишту који би у кратком временском року могао сносити потребна додатна улагања или друге неопходне трошкове ради уласка на релевантно тржиште услед малог, али трајнијег повећања цена (потенцијални конкурент);

4) *производи* јесу роба и/или услуге, укључујући и полу производ;

5) *уговорни производ* јесте производ који је настао као резултат заједничког истраживања и развоја или је произведен или набављен применом уговорних процеса;

6) *уговорни процес* је технологија или поступак који је настао као резултат заједничког истраживања и развоја;

7) *истраживање и развој* јесте стицање посебног знања (know-how) које се односи на производе или производне процесе, извођење анализа, студија или огледа укључујући и експерименталну производњу, техничке пробе, уградњу и коришћење неопходне опреме и стицање права интелектуалне својине на оствареним резултатима;

8) *коришћење резултата* јесте производња или дистрибуција уговорних производа или примена уговорних процеса или уступање или лиценцирање права интелектуалне својине или пренос know-how потребног за такву производњу уговорних производа или примену уговорних процеса;

9) *посебно знање (know-how)* јесте скуп практичних непатентираних знања и практичних информација стечених искуством и провером који су тајни (нису опште познати или лако доступни), значајни (садрже знања и информације које су неопходне за производњу уговорног производа или примену уговорног процеса) и одредиви (описани на доволно разумљив начин да омогуће проверу испуњености критеријума тајности и значајности);

10) *права интелектуалне својине* јесу права индустриске својине, ауторска и сродна права;

11) *активна продаја* јесте тражење и приступање купцима или одређеној групи купаца који се налазе на подручју резервисаном за другог учесника у споразуму и

предузимање радњи са циљем продаје производа тим купцима, укључујући посећивање купца, слање поште и електронске поште, оглашавање у медијима који су намењени искључиво тим купцима или групи купца, оснивање зависних друштава, огранака или организационих делова на подручју резервисаном за другог учесника у споразуму у циљу приближавања купцима и организовања продаје, као и закључивање појединачних уговора са тим купцима;

12) *пасивна продаја* јесте продаја на основу поруџбине купца са подручја резервисаног за другог учесника у споразуму, укључујући и поруџбине подстакнуте оглашавањем у медијима и интернетом, доступним на подручју широм од подручја намењеног искључиво једном дистрибутеру или одређеној групи купца, при чему је резултат слободног и неограниченог приступа огласној поруци од стране сваког купца или групе купца.

Споразуми о истраживању и развоју који се изузимају од забране

Члан 3.

Изузимају се од забране споразуми о истраживању и развоју закључени између два или више независних учесника на тржишту на истом нивоу производног или дистрибутивног ланца, који за предмет имају:

- 1) заједничко истраживање и/или развој производа или производног процеса и заједничко коришћење резултата истраживања и развоја, или
- 2) заједничко коришћење резултата истраживања и/или развоја производа или производног процеса у складу са претходним споразумом између истих учесника на тржишту, или
- 3) заједничко истраживање и развој производа или производног процеса без обавезе заједничког коришћења резултата истраживања и развоја.

Изузеће од забране споразума из става 1. овога члана примењује се и на поједине одредбе које су садржане у тим споразумима, а које не представљају примарни циљ таквих споразума или се непосредно на њих односе и неопходне су за њихово спровођење, као што су одредбе којима се учесници у споразуму обавезују да не врше самостално или заједно с трећим лицима истраживање и развој на релевантном тржишту за све време трајања споразума.

Услови за изузеће споразума о истраживању и развоју

Члан 4.

Споразуми о истраживању и развоју из члана 3. става 1. ове уредбе изузимају се од забране ако поред услова из члана 11. Закона испуњавају и следеће услове, и то да:

- 1) сви учесници у споразуму имају приступ резултатима заједничког истраживања и развоја у сврху даљег истраживања или коришћења резултата. Изузетно, истраживачки институти, универзитети или учесници који пружају комерцијалне услуге истраживања и развоја и који се редовно не баве коришћењем резултата могу се споразумети да ограниче њихово право коришћења резултата у циљу даљег истраживања;
- 2) сваки учесник у споразуму може самостално користити резултате заједничког истраживања и развоја и постојећег посебног знања (*know-how*) које је неопходно за коришћење тих резултата када споразум о истраживању и развоју има за предмет само заједничко истраживање и развој. Коришћење тих резултата може бити ограничено на једно или више технолошких поља примене ако учесници у споразуму нису били конкуренти у тренутку закључења споразума о истраживању и развоју;
- 3) се свако заједничко коришћење резултата истраживања и развоја мора односити на резултате који су заштићени правом интелектуалне својине или представљају посебна

знања (*know-how*) која значајно доприносе технолошком и економском напретку, а ти резултати су одлучујући за производњу уговорних производа или примену уговорних процеса;

4) су учесници споразума задужени за производњу путем специјализације обавезни да извршавају поруџбине свих учесника у споразуму у циљу њиховог снабдевања, осим када споразум о истраживању и развоју истовремено предвиђа и заједничку дистрибуцију.

Ограничења у погледу садржине споразума о истраживању и развоју

Члан 5.

Споразуми о истраживању и развоју не изузимају се од забране ако непосредно или посредно, самостално или заједно са другим чиниоцима под контролом учесника у споразуму садрже ограничења која имају за циљ:

1) ограничавање слободе учесника у споразуму да врше истраживање и развој, самостално или у сарадњи са трећим лицима, на пољу које није повезано са пољем на које се односи споразум или по престанку споразума на пољу на које се споразум односи или повезаном пољу;

2) забрану да се пред надлежним органима Републике Србије води спор о правима интелектуалне својине која се односе на истраживање и развој или његове резултате, после завршеног истраживања или развоја или после истека споразума о истраживању и развоју, при чему се може предвидети право супротне стране да у случају покретања спора раскине споразум;

3) забрану коришћења права интелектуалне својине која су значајна за истраживање и развој по окончању периода заштите предмета истраживања и развоја, не искључујући при том могућност раскида споразума о истраживању и развоју у случају да један од учесника у споразуму оспорава вაљаност заштите права интелектуалне својине;

4) ограничавање производње или продаје;

5) утврђивање цена уговорног производа трећим лицима;

6) ограничавање броја купца којима се уговорни производ може продавати после истека рока из члана 7. став 1. тачка 1) ове уредбе;

7) забрану пасивне продаје уговорних производа на подручју резервисаним за другог учесника у споразуму;

8) забрану стављања у промет уговорног производа или његове активне продаје на подручјима која су резервисана за друге учеснике у споразуму после истека рока из члана 7. став 1. тачка 1) ове уредбе;

9) условљавање учесника у споразуму да купцима не уступају лиценце за производњу уговорних производа или за примену уговорних производних процеса ако коришћење резултата заједничког истраживања и развоја од стране најмање једног учесника у споразуму није предвиђено или се не оствари;

10) одбијање испоруке уговорног производа купцима на подручју резервисаном за њих ако би продавали уговорни производ на другим подручјима;

11) условљавање учесника у споразуму да отежају својим купцима да набаве уговорни производ од других лица на територији Републике Србије, а нарочито коришћењем права интелектуалне својине или предузимањем мера да се спречи продаја уговорног производа који је већ законито стављен у промет на тржишту Републике Србије од стране другог учесника у споразуму или уз његову сагласност.

Изузетно од става 1. овог члана споразуми о истраживању и развоју могу садржати одредбе којима се утврђује:

1) циљни обим производње у случају када коришћење резултата укључује и заједничку производњу уговорних производа;

2) циљни обим продаје и цене које се наплаћују непосредним купцима у случају када коришћење резултата укључује заједничку дистрибуцију уговорних производа.

Споразуми о истраживању и развоју не изузимају се од забране ако на релевантном тржишту постоји више споразума о истраживању и развоју који због кумулативног ефекта не испуњавају услове за изузето од забране из члана 11. Закона и ове уредбе.

Утврђивање удела на релевантном тржишту

Члан 6.

Тржишни удео учесника у споразуму утврђује се на основу остварених прихода од продаје, односно вредности набавке или обима производње уговорног производа.

Тржишни удео из става 1. овога члана израчунава се на основу података који се односе на календарску годину која претходи години у којој је споразум закључен.

Тржишни удео учесника у споразуму из става 1. овога члана укључује и тржишни удео са њима повезаних учесника на тржишту који се утврђује и израчунава на начин из ст. 1. и 2. овога члана.

Трајање изузета

Члан 7.

Споразуми о истраживању и развоју изузимају се од забране:

1) за период трајања истраживања и развоја ако учесници у споразуму нису конкуренти и за период од седам година од дана стављања у промет уговорног производа у случају заједничког коришћења резултата под условом да у време закључења споразума заједнички тржишни удео учесника у споразуму на релевантном тржишту производа које је могуће унапредити или производа који су заменљиви уговорним производима није већи од 25%;

2) и након истека периода из тачке 1) овог става све док заједнички тржишни удео учесника у споразуму на релевантном тржишту за уговорни производ не пређе 25%.

Ако заједнички тржишни удео из става 1. овога члана у тренутку закључења споразума није већи од 25%, а накнадно се повећа изнад 30%, изузето се примењује и у периоду од две узастопне календарске године после године у којој је тржишни удео први пут повећан изнад 25%.

Ако тржишни удео из става 1. овога члана у тренутку закључења споразума није већи од 25%, а накнадно се повећа изнад 30%, али не преко 40%, изузето се примењује и у периоду од једне календарске године после године у којој је тај удео први пут повећан изнад 30%.

Период изузета из ст. 2. и 3. овога члана не може се кумулирати у циљу продужења изузета на више од две календарске године.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 8.

Споразуми о истраживању и развоју закључени до дана ступања на снагу ове уредбе ускладиће се са одредбама ове уредбе у року од три месеца од дана њеног ступања на снагу.

За споразуме о истраживању и развоју који су закључени до дана ступања на снагу ове уредбе и који су усклађени са њеним одредбама у року из става 1. овога члана, тржишни удео се израчунава на основу података из календарске године која претходи години ступања на снагу ове уредбе.

Члан 9.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".